

**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
НА
ДОГОВОРЕН ФОНД
„ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ”
за 2022 година**

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
1. Доклад за дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ за 2022 година	3
2. Доклад на независим одитор	21
3. Отчет за финансовото състояние на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ към 31.12.2022 година	24
4. Отчет за всеобхватния доход на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ за периода 01.01.2022-31.12.2022 година	25
5. Отчет за паричните потоци на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ за периода 01.01.2022-31.12.2022 година	26
6. Отчет за промените в собствения капитал на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ за периода 01.01.2022-31.12.2022 година	27
7. Пояснителни бележки към Годишния финансов отчет на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ за 2022 година	28

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДОГОВОРЕН ФОНД „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ” за 2022 година

Настоящият Доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводство и Международните стандарти за финансови отчети. Финансовият отчет е одитиран от Маргарита Тошкина РО 0260. Във връзка с приключване на финансовата 2022 год. предоставяме на вниманието Ви информация за финансовото и икономическо състояние на договорния фонд към 31.12.2022 год. Финансовият отчет беше изготвен към 31.12.2022 г. Договорният фонд приключва 2022 година със загуба в размер на 13 хил. лв.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

„Юг Маркет Оптимум” е договорен фонд по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на другите предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ). Фондът не е юридическо лице и представлява обособено имущество с цел колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска. Съществуването на договорен фонд „Юг Маркет Оптимум” не се ограничава със срок.

Регистрация и лицензиране на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум”

С Решение No 187 – ДФ/12.02.2008 г. Комисията за финансов надзор издаде разрешение на Управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт” ЕАД, гр. Пловдив да организира и управлява дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум”. Публичното предлагане на дялове фонда започна на 10.06.2008 година. На 11 юни 2008 година нетната стойност на активите достига 506 хил. лева и започна определянето на цена на обратно изкупуване на дялове на Фонда. Дяловете на ДФ „Юг Маркет Оптимум” не са регистрирани и не могат да се търгуват на “Българска фондова борса” АД.

Капитал

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум” няма регистриран основен капитал. Фондът емитира дялове по емисионна стойност и по този начин формира капитала си, който не изисква регистрация. Броят на дялове в обръщение е променлива величина, зависеща от броя на издадените и обратно изкупените дялове.

Управление

Договорният фонд не е юридическо лице и не притежава правосубектност, нито управителни органи. Договорният фонд е обособено имущество и се смята за учреден с вписването му в регистъра по чл.30, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор. За договорния фонд се прилага раздел XV „Дружество“ от Закона за задълженията и договорите, с изключение на чл.359, ал. 2 и 3, чл.360, 362, 363, букви „в“ и „г“ и чл.364, доколкото в закон или Правилата на договорния фонд не е предвидено друго. Дейността на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се организира и управлява от Управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД.

Данни за лицето, организиращо и управляващо Договорния фонд

Наименование	УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД
Седалище и адрес на управление	гр. Пловдив, ул. „Колю Фичето“ № 7-а
Телефон	(032) 625 401
Електронен адрес	fundmanagement@ugmarket.com
ЕИК	160021594
Номер и дата на издадения от КФН лиценз за извършване на дейност като управляващо дружество	№8 – УД/16.01.2006 г.
Размер на основния капитал	250 000 лева

Към 31.12.2022 г. Съветът на директорите на УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД е в състав: Валентина Тончева – председател на СД и изпълнителен директор, Красимира Панчева – заместник-председател на СД и Марияна Пенчева – член на СД.

Валентина Тончева участва в управлението на инвестиционен посредник „Юг Маркет“ ЕАД като прокурист на дружеството. Членовете на Съвета на директорите нямат участия като неограничено отговорни съдружници и не притежават повече от 25 на сто от капитала на други дружества.

УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД се представлява само заедно от изпълнителния директор и прокуриста на дружеството. Прокурист на управляващото дружество е Теодора Якимова-Дренска. Теодора Якимова-Дренска участва в управлението на „Юг Маркет“ ЕАД като член на Съвета на директорите и изпълнителен директор, а в «ЕВРО Тръст Консулт» ЕООД е 100% собственик на капитала, в "НИД "Индустриален фонд" АД е прокурист и във фондация «Черноморско-Средиземноморска Медицинска Академия» - като член на УС.

Красимира Панчева е член на СД на Юг Маркет ЕАД.

Инвестиционни цели

Основната цел на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ е осигуряването на средно и дългосрочен ръст на стойността на инвестициите на притежателите на дялове чрез реализиране на максималния възможен доход при поемане на умерен риск и осигуряване на ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове. Ръстът се осигурява чрез инвестиране във високодоходни активи, а управлението на риска – посредством техники за диверсифициране и взаимно съчетаване на активите.

Профил на типичния инвеститор

Основната група инвеститори, към които е насочена дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ са инвеститори с над средните за страната доходи, с добра инвестиционна култура и със средна рискова поносимост. Това са инвеститори, които биха искали да участват на пазара на рискови активи, но не биха приели риска да правят

самостоятелен подбор в кои активи да инвестират. Чрез договорния фонд им се предлага възможност за управление на инвестиционния им риск, при запазване на възможността за реализиране на по-високи доходи.

Инвестиционният продукт на ДФ „Юг Маркет Оптимум” е предназначен за лица (граждани, фирми, институции), които:

- са готови да инвестират парични средства в средносрочен и дългосрочен план;
- са готови да поемат умерен инвестиционен риск, с цел реализиране на по-висок доход;
- желаят да имат сигурна и бърза ликвидност, без това да нарушава постигнатия доход от инвестицията;
- искат да диверсифицират риска на собствения си портфейл;
- искат парите им да се управляват от професионалисти на финансовите пазари.

Инвестиционна стратегия и политика

Инвестиционната стратегия на ДФ „Юг Маркет Оптимум” предвижда реализирането основно на капиталови печалби от ценни книжа и в по-малка степен на приходи от дивиденди/доходи от дялови ценни книжа, както и текущи доходи от дългови ценни книжа и други финансови инструменти. За постигане на инвестиционните цели се прилага стратегия за активно управление на портфейла от ценни книжа и парични средства.

РАЗВИТИЕ И РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДФ „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ” ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Структура на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум”

През 2022 година набраните средства от продажба на дялове на ДФ „Юг Маркет Оптимум” бяха инвестирани в съответствие с Правилата и Проспекта на Фонда и при спазване на изисквания и ограничения, залегнали в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на другите предприятия за колективно инвестиране и подзаконовите актове по прилагането му. През изминалата 2022 г. активите на Фонда се увеличиха с 112 хил. лева (15.69%) и към 31.12.2022 г. са в размер на 826 хил. лева. През цялата 2022 година усилията ни бяха насочени към стратегическа алокация на активите на фонда, в унисон с глобалните тенденции на пазара и частта от икономическия цикъл, в който се намираме в момента. Целта ни при управлението на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум” през 2022 г беше генериране на възвръщаемост при умерено ниво на риск възползване от силното икономическо възстановяване през годината. Поради тази причина се наблюдава и известно реструктуриране на портфейла на Фонда към края на годината. Делът на капиталовите ценни книжа бе увеличен за сметка на намаляване на дела на паричните средства в портфейла на фонда с цел осигуряването на по-висока доходност и възползване от растящите цени на българския капиталов пазар.

Структура на инвестициите в портфейла на ДФ „Юг Маркет Оптимум” в началото и края на отчетния период в стойностно изражение и като процент от общата стойност на активите на фонда е представена в следващата таблица.

Структура на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

(хил.лева)

АКТИВИ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.		Изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Парични средства	200	24.21%	134	18.77%	66	49.25%
Депозити	71	8.60%	216	30.25%	-145	-67.13%
Капиталови ценни книжа	359	43.46%	259	36.27%	100	38.61%
Дългови ценни книжа	126	15.25%	58	8.12%	68	117.24%
Дялове на КИС	47	5.69%	47	6.58%	0	0.00%
Други предприятия за колективно инвестиране	22	2.66%	0	0%	22	100.00%
Вземания	1	0.12%	47	6.58%	-46	-97.87%
Общо активи	826	100.00%	714	100.00%	112	15.69%

Графично структурата на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ към 31.12.2022 година е представена на следващата графика.



Към 31.12.2022 г. активите на Договорния фонд са деноминирани в лева и евро. Поради действащият фиксиран валутен курс на лева спрямо еврото, валутният риск е избягнат напълно. Валутната структура на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ за текущата и предходната година е представена в следващата таблица:

Валутна структура на активите
(хил. лв)

АКТИВИ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.		изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Активи деноминирани в лева	808	97.82%	697	97.62%	111	15.93%
Активи деноминирани в евро	18	2.18%	17	2.38%	1	5.88%
Общо	826	100.00%	714	100.00%	112	15.69%

ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА на портфейла

Отрасъл	Относителен дял в портфейла
Инвестиционни дружества и договорни фондове	33.52%
Инвестиционни дружества за недвижими имоти	12.34%
Холдинги	11.72%
Строителство и инфраструктура	6.71%
Индустриални стоки и материали	5.65%
Потребителски услуги	5.65%
Преработваща промишленост	5.01%
Транспорт	3.33%
Финансови и застрахователни дейности	2.92%
ДЦК	13.15%

Структура на текущите задължения на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

Към 31.12.2022 г. задълженията на Фонда се формират от начислените и неизплатени такса за управление към управляващото дружество и такса по договор за депозитарни услуги.

ТЕКУЩИ ПАСИВИ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.		изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Задължения към Управляващото дружество	1	50.00%	1	50.00%	0	0.00%
Задължение към Банка депозитар	1	50.00%	1	50.00%	0	0.00%
Общо текущи задължения	2	100.00%	2	100.00%	0	0.00%

Собствен капитал на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

През 2022 година собственият капитал на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се увеличава с 15.73% спрямо края на предходната година и към 31.12.2022 г. е в размер на 824 хил. лв.

(хил. лева)

СОБСТВЕН КАПИТАЛ	стойност		изменение	
	31.12.2022	31.12.2021	стойност	%
Емитирани дялове	542	462	80	17.32%
Резерви от емисии на дялове	62	17	45	264.71%
Неразпределена печалба	233	194	39	20.10%
Текущ финансов резултат	-13	39	-52	-133.33%
Общо	824	712	112	15.73%

През 2022-та година са емитирани 80 015 дяла с номинална стойност 1 лев и няма изкупени обратно дялове. Към 31.12.2022 г. дяловете в обращение са 541 622 броя.

Друг елемент на собствения капитал са резервите, които се формират от премията и отбивите при емитиране и обратно изкупуване на дялове от фонда. Към 31.12.2022 г. резервите от емитиране и обратно изкупуване на дялове от началото на публичното предлагане са в размер на 62 хил. лева. Детайлна справка за движението на капитала на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ през 2022 година е представена в следващата таблица.

Движение на капитала на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

(хил. лева)

ПОКАЗАТЕЛИ	Дялове в обращение	Резерви	Финансов резултат	Общо
Баланс към 01.01.2022 г.	455	17	233	712
Емитирани дялове по номинал	80			80
Обратно изкупени дялове по номинал				
Дялове в обращение	542			
Финансов резултат за текущия период			-13	-13
Премии при емитиране и обратно изкупуване		45		45
Отбиви при емитиране и обратно изкупуване				
Резерв от емитиране и обратно изкупуване		62		
Баланс към 31.12.2022 г.	542	62	220	824

Финансов резултат за 2022 година

През отчетния период постигнатият финансов резултат е загуба в размер на 13 хил. лева. Общият размер на реализираните през 2022 година приходи от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ е 511 хил. лв. Спрямо предходната година приходите на фонда нарастват със

227 хил. лв. (79,93%). Подробна информация за размера на реализираните приходи по видове е представена в следващата таблица

Приходи на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

(хил.лева)

ПРИХОДИ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.		изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Приходи от лихви	4	0.78%	4	1.41%	0	0.00%
<i>В т.ч. лихви по облигации</i>	3	0.59%	4	1.41%	-1	-25.00%
<i>лихви по депозити и ДЦК</i>	1	0.20%	0	0.00%	1	100.00%
Приходи от дивиденди	0	0.00%	15	5.28%	-15	-100.00%
Приходи от операции с фин. активи	21	4.11%	0	0.00%	21	100.00%
Приходи от преоценка на фин. активи	486	95.11%	264	92.96%	222	84.09%
Други приходи	0	0.00%	1	0.35%	-1	-100.00%
общо приходи	511	100.00%	284	100.00%	227	79.93%

През 2022 година общите разходи на фонда възлизат на 525 хил. лв. Спрямо предходния отчетен период разходите се увеличават с 280 хил. лв., или с 114.29%. Подробна информация за разходите на фонда по видове за текущия и предходния период е представена в следващата таблица:

Разходи, свързани с дейността на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

(хил. лева)

РАЗХОДИ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.		изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Разходи за външни услуги	23	4.38%	21	8.57%	2	9.52%
<i>В т.ч. такса за управление</i>	16	3.05%	14	5.71%	2	14.29%
<i>възнаграждение Банка депозитар</i>	7	1.33%	7	2.86%	0	0.00%
Разходи по операции с финансови активи	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%
Разходи от преоценка на финансови активи	500	95.24%	224	91.43%	276	123.21%
Други финансови разходи	2	0.38%	0	0.00%	2	100.00%
Общо разходи	525	100.00%	245	100.00%	280	114.29%

Промени в цената на един дял

Номиналната стойност на един дял на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ е 1,00 лв. Броят дялове на фонда се променя в резултат на тяхната продажба или обратно изкупуване. Нетната стойност на активите на един дял е равна на нетната стойност на активите на договорния фонд, изчислена съгласно Правилата за оценка на активите на фонда, разделена на броя на дяловете в обръщение към момента на това определяне.

Резултатите от управлението на активите на фонда през последните три години могат бъдат синтезирани в следната таблица:

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

ПОКАЗАТЕЛИ	31.12.2020 г.	31.12.2021 г.	31.12.2022 г.
Нетна стойност на управляваните активи	664 228 лв	712 120 лв	823 629 лв
Нетна стойност на активите на един дял	1.4616 лв	1.5427 лв	1.5207 лв

Към 31.12.2022 г. постигнатата от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ доходност от началото на годината е отрицателна и е в размер на -1,41%, при стандартно отклонение /измерител на риска/ от 5,15%. Аноализираната доходност от началото на публичното предлагане (10.06.2008 г.) е 2,92% на годишна база.

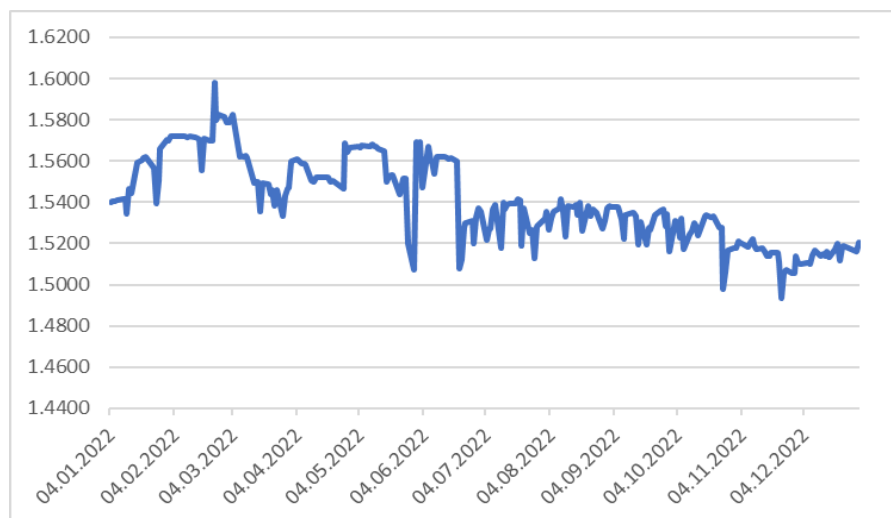
ПОКАЗАТЕЛИ	2022	2021
Доходност за последните 12 месеца	-1.41%	5.55%
Доходност от началото на публичното предлагане	2.92%	3.25%
Стандартно отклонение	5.15%	4.19%
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	-0.02	0.05
Ефективност на приходите от дейността	1.03	0.86
Коефициент на обща ликвидност	411.79	406.30
Коефициент на абсолютна ликвидност	135.06	199.26
Коефициент на финансова автономност	410.79	405.30
Коефициент на задлъжнялост	0.00	0.00

Считаме, че структурата на портфейла към момента е оптимална за балансиран договорен фонд с подобен размер на управляваните активи и инвестиращ в България, както и с оглед пазарната конюнктура.

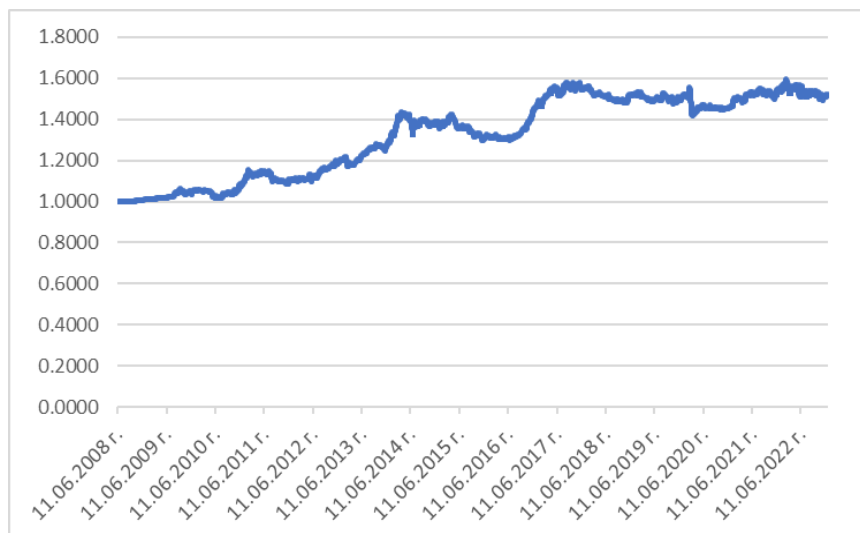
ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДОГОВОРНИЯ ФОНД

Хронологично, измененията /в т.ч. и за отчетния период/ в нетната стойност на активите на един дял могат да бъдат проследени от следващите графики.

НЕТНА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ЕДИН ДЯЛ ПРЕЗ 2022 Г.



НЕТНА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ЕДИН ДЯЛ ОТ НАЧАЛОТО НА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ



ПРЕДВИЖДАНО РАЗВИТИЕ НА ДФ „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ”

Основна цел на УД “Юг Маркет Фонд Мениджмънт” ЕАД при управлението на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум” е да осигури нарастване на стойността на инвестициите чрез реализиране на капиталова и дивидентна доходност при поемане на умерен риск. Активното управление на портфейла на фонда продължава да бъде в основата на стратегията за постигане на висока относителна доходност, тъй като предполага значителна гъвкавост при селектирането на финансови инструменти. Последното обаче зависи в голяма степен и от активността на останалите пазарни участници, а това е сериозен проблем за българския пазар през последните години. В условията на драстично понижена ликвидност дори и най-перспективните и/или устойчиви на икономически шокове компании, могат да се окажат неподходящи активи за инвестиции на договорния фонд.

При управлението на активите на договорния фонд през 2022 г. ще бъдат подбрани активи с параметри, които в максимална степен отговарят на дългосрочната инвестиционна цел на фонда – осигуряването на ръст на стойността на инвестициите на притежателите на дялове чрез реализиране на максималния възможен доход, но и запазване на покупателната способност на инвестираните средства при поемане на умерен риск и осигуряване на ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове. Основният критерий, по който ще бъдат подбрани активите е - те да имат потенциал за растеж по-висок от този на икономиката като цяло. Ще се подбират и акции на дружества, които са водещи в своя бранш, имат нарастващ пазарен дял, управлявани са професионално и в интерес на всички акционери и чиито приходи и печалби нарастват значително и/или се очаква ръстът да се възобнови по-бързо от средния за икономиката.

През 2022 година ръководството на УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт” ЕАД ще насочи усилията си към привличане на нови институционални и индивидуални инвеститори.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРОГРАМАТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД, разглежда корпоративното управление като съвкупност от взаимоотношения между ръководството на Управляващото дружество, притежателите на дялове от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ и трети заинтересовани страни – надзорни органи, потенциални инвеститори и други. Корпоративното управление предоставя рамката, в която се определят целите на договорния фонд, средствата за постигането им и се следят резултатите. Доброто корпоративно управление дава отражение върху репутацията и успеха на договорния фонд в дългосрочен план, дава стимул на Управляващото дружество да преследва цели, които са в интерес на инвеститорите в дялове на фонда, както и улеснява ефикасния надзор. Доброто корпоративно управление гарантира правата на всички притежатели на дялове от договорния фонд и равнопоставеното им третиране, осигурява възможност за ефикасен надзор върху управлението на дейността на фонда, както от страна на държавните регулаторни органи, така и от страна на инвеститорите, пълна прозрачност в дейността на фонда, своевременно и точно разкриване на информация относно финансовото му състояние, резултатите от дейността му, управлението му и всички др. аспекти, които представляват интерес за заинтересуваните лица.

При осъществяване на дейността си по организиране и управление на дейността на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ през 2022 година ръководството и служителите на УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД се ръководиха от основните приоритетни цели, залегнали в Правилата за добро корпоративно управление, а именно:

- гарантиране правата на всички притежатели на дялове от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ чрез стриктно спазване на нормативната уредба, Правилата и Проспекта за публично предлагане на дялове на фонда и обезпечаване на равнопоставеното им третиране;
- осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация, свързана с дейността на договорния фонд. Своевременното и точно разкриване на информацията, свързана с дейността на Фонда е от ключово значение за вземането на решения от страна на инвеститорите, особено като се има предвид факта, че нетната стойност на активите се изменя всеки работен ден, което води и до изменение на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете, а следователно и на доходността на един дял. Тези обстоятелства пораждат необходимостта от ежедневна и възможно най-подробна информираност на съществуващите и потенциалните притежатели на дялове, относно стойността на тяхната инвестиция. Управляващото дружество предоставя в срок и пълен обем информация за дейността на Фонда, съгласно действащото законодателство. Инвеститорите и притежатели на дялове от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ могат да намерят информация за Фонда чрез интернет страниците на Управляващото Дружество, Българската Асоциация на Управляващите Дружества и Investor.bg.
- ефективно управление и контрол на дейността на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

ИНФОРМАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С УСТОЙЧИВИТЕ ИНВЕСТИЦИИ

Към настоящият момент УД "Юг Маркет Фонд Мениджмънт" ЕАД не отчита неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост при управление на Договорен фонд Юг Маркет Оптимум. Причините за неотчитане на неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост към настоящия момент са следните:

- Липсват надеждни и общодостъпни способи за оповестяване в сравним формат на информация от публичните компании относно наличието или липса на данни от екологично, социални и управленско естество (environment, social and corporate) -ESG данни, които биха дали възможност за събиране на обективни сведения за устойчивите фактори или тяхната липса в дейността на компанията.
- Липсва достатъчност на данните. Екологичните, социални и управленски критерии за устойчивост не могат да бъдат оценени адекватно по отношение на даден финансов актив или продукт. Например социалния критерий е трудно да бъде оценен, доколкото повечето приети индекси не гарантират равенството между половете или използването на детски труд.
- Законодателството по отношение на дейността на управляващото дружество регламентира стриктен контрол на разходите при спазване принципа на действие в най-добър интерес при управление на колективните инвестиционни схеми и предоставянето на допълнителни услуги. На този етап разходите, необходими за административно, техническо и софтуерно обезпечаване отчитането на ESG факторите при вземане на инвестиционни решения и управлението на съпътстващите ги рискове биха надвишавали многократно потенциалните ползи и са нецелесъобразни с оглед мащаба на дейността на УД.

УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ изразява принципната си подкрепа относно необходимостта от отчитане неблагоприятното въздействие на инвестиционните решения върху факторите за устойчивост. Настоящото решение ще бъде преразгледано и съответно ревизирано при промяна на посочените по-горе обстоятелства.

ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО НА „ЮГ МАРКЕТ ФОНД МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД, УПРАВЛЯВАЩО ДЕЙНОСТТА НА ДФ „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“ ПО ОТНОШЕНИЕ НА РИСКА

Политиката за управление на риска на Договорния фонд има за цел ежедневното следене на рисковите фактори, оказващи влияние върху активите на Фонда и ограничаване на възможните негативни ефекти върху неговата дейност.

Основните рискове, които Управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД установява, оценява, управлява и контролира при управление дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ са: пазарен риск, кредитен риск, оперативен риск, ликвиден риск и риск от концентрация.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид вътрешни и външни показатели като: нормативно установени, както и вътрешно приети лимити; пазарни цени и характеристики на финансовите инструменти; дял на притежавани активи от съответен вид; дата на падеж, чиста цена, размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

КИС по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

➤ **Пазарен риск**

Пазарният риск е рискът от загуба, който може да възникне за Договорния фонд, в резултат на движение в пазарната стойност на позициите в портфейла, дължащо се на изменения в пазарните променливи, като лихвени проценти, обменни курсове на чуждестранни валути, цени на акциите или кредитоспособността на даден емитент. Неговите компоненти са лихвен, валутен и ценови риск. Управляващото дружество прилага дългосрочна и краткосрочна стратегия при управлението на всеки един от трите компонента на пазарния риск.

Пазарният риск се следи ежедневно. Цели се постигането на максимална диверсификация на портфейла за защита от неблагоприятни движения на цените на финансовите пазари.

Валутният риск, като компонент на пазарния риск, възниква при инвестиране във финансови инструменти, деноминирани в чужда валута. Към 31.12.2022 г. портфейлът на Фонда не е изложен на неблагоприятни последици от промяна на валутните курсове, тъй като всички активи са деноминирани в лева и евро.

Лихвеният риск, като компонент на пазарния риск, представлява рискът от загуби, дължащи се на колебания в бъдещите парични потоци или справедливата стойност на финансовите инструменти в резултат на промени в пазарните лихвени проценти. За измерване на лихвения риск се използва методът на модифицираната дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. Дългосрочната стратегия включва определяне на целеви стойности на дюрацията, а краткосрочната - ежедневно изчисляване. Основен източник на лихвен риск са дълговите ценни книжа и лихвочувствителните пасиви. Дюрацията се изчислява за всяка една ценна книга поотделно. Според метода използван за идентифициране и измерване на лихвения риск, при повишение на лихвените нива със 100 базисни точки, може да се очаква спад в активите на фонда с 0,17%, което отразява всички позиции в дългови ценни книжа.

Ценовият риск, като елемент на пазарния риск, представлява рискът от спад в стойността на даден финансов инструмент, дължащ се на фактори различни от тези, възникващи от лихвен или валутен риск.

Ценовият риск се управлява основно чрез създаването и поддържането на диверсифициран портфейл от инструменти. По този начин до голяма степен се намалява влиянието на специфичния риск на финансовите инструменти. Съгласно Правилата за управление на риска, ценовият риск се измерва като се анализират получените резултати чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коефициента към индексите на съответните пазари;
- При невъзможност за прилагане на предходните два метода, Управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

В следващата таблица е представена общата стойност на финансовите активи, подложени на ценови риск.

(ХИЛ. ЛВ.)

АКТИВИ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	стойност	% от активите	стойност	% от активите
Акции	359	43.43%	259	36.32%
Облигации	53	6.51%	58	8.08%
Дялове на колективни инвестиционни схеми	47	5.70%	47	6.53%
ДЦК	73	8.84%		
Други предприятия за колективно инвестиране	22	2.66%		
Общо:	554	67.14%	364	50.93%

Съгласно Правилата за оценка и управление на риска на ДФ „Юг Маркет Оптимум” са определени и се спазват рисковите ограничения във връзка с пазарния риск. Лимитите се определят като максимално допустима загуба от даден финансов инструмент като процент от активите на Фонда.

Одобренията от съвета на директорите лимити за максимално допустимата загуба от даден финансов актив към 31.12.2022 г. са както следва:

- За акции и други дялови ценни книжа - до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички разпределени дивиденди и други доходи от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За облигации и други дългови ценни книжа - до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички лихвени и главнични плащания, разпределени от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За дялове/акции/ на други КИС и на други предприятия за колективно инвестиране, които отговарят на условията на чл.4, ал.1 от ЗДКИСДКПИ- до 1.5% от стойността на активите на фонда.
- За други, допустими съгласно чл.38, ал.1 от ЗДКИСДКПИ ценни книжа и инструменти на паричния пазар - до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички разпределени дивиденди и други доходи от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За борсово търгувани деривативни финансови инструменти- до 1% от стойността на активите на фонда.

Максимално допустимата загуба на портфейла на Фонда се измерва по метода „стойност под риск”. При нейното изчисляване в Правилата за управление на риска са заложили следните количествени и качествени ограничения:

1. „Стойността под риск” за Фонда не може да бъде по-голяма от 20% от нетните му активи;

2. Калкулацията на „стойността под риск” трябва да бъде извършена в съответствие със следните изисквания:

а) едностранен доверителен интервал от 99%;

б) едномесечен период на задържане (20 работни дни);

в) ефективен период на наблюдение на историческите данни (риск факторите доходности) от минимум една година (250 работни дни), освен ако не е по-подходящо да се ползва по кратък период, аргументиран със значително покачване на ценовата волатилност на пазара;

г) минимум ежедневно изчисление.

3. Договорния фонд може да използва едностранен доверителен интервал и период на задържане различни от посочените, ако отговарят на следните условия:

а) едностранният доверителен интервал да не е по-малък от 95%;

б) Периода на задържане да не надвишава 20 дена.

Концепцията за “Стойност под риск” (Value-at-Risk, съкратено VaR) е съвременен подход за управление на риска, който цели да предостави на инвеститори и мениджъри числов израз на риска, който да е лесен за тълкуване. VaR може да се дефинира като очакваната максимална загуба за определен времеви хоризонт при дадена степен на доверителност. При изчисляването на VaR се определят стойностите на времевия хоризонт и степента на доверителност.

Времевият хоризонт е времето за оценяване на риска. Стойността под риск за ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се изчислява и следи на седмична и на дневна база. Всъщност инвеститорът трябва да има предвид, че хоризонтът на VaR е времето, през което мениджърите в Управляващото дружество ще трябва да вземат инвестиционни решения и да ги реализират, за да защитят портфейла.

Степента на доверителност определя честотата, при която VaR ще бъде достигната. Колкото по-висока е степента на доверителност, толкова по-уверено може да се твърди, че загубите ще бъдат в рамките на VaR.

Стойностите, изчислени по параметричния модел, са представени в следваща таблица:

VaR - стойност под риск в ценово изражение		
95% / 1	97.5% / 1	99% / 1
-0.0177 лв.	-0.0211 лв.	-0.0250 лв.

Общият риск на портфейла на ДФ „Юг Маркет Оптимум” се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете, измерена чрез стандартното отклонение. Изчислява се на месечна база за период от една година назад от датата на настоящия отчет.

Към 31.12.2022 г. общият риск на портфейла на Фонда, измерен чрез стандартно отклонение е 5.20 %. Общата рискова експозиция изчислена по метода Стойност под

риск е 29 хил. лв., което е равно на 3.49% и е под максимално допустимите 20% от нетната стойност на активите.

➤ **Кредитен риск и риск на насрещната страна**

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност. Разглеждат се три основни вида кредитен риск: контрагентен, сетълмент и инвестиционен кредитен риск.

Контрагентен риск - рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки;

Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността Договорният фонд да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като е изпълнил задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм;

Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Анализът на инвестиционния кредитен риск се извършва индивидуално за всеки отделен случай като се вземат предвид конкретните пазарни обстоятелства и анализ на финансови отчети на всеки емитент поотделно, капиталовата му структура, управление и репутация.

Управлението на кредитния риск е обвързано и с приетите лимити за концентрация, които регламентират максималните нива на концентрация по групи финансови инструменти и групи от емитенти. По този начин се осигурява и диверсификация на кредитния риск.

Кредитната експозиция към 31.12.2022 г. е формирана от общата балансова стойност на разплащателните и депозитни сметки в банки, както и вземанията по лихви, дивиденди и продажби на финансови инструменти и инвестиции в дългови ценни книжа:

КРЕДИТНА ЕКСПОЗИЦИЯ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	стойност	% от активите	стойност	% от активите
Разплащателна сметка	200	24.23%	134	18.73%
Депозити	71	8.59%	216	30.35%
Вземания	-	0.05%	-	0.00%
Инвестиции в дългови ценни книжа	54	6.51%	58	8.08%
ДЦК	73	8.83%	-	-
Общо:	398	48.21%	408	57.16%

(хил.лв.)

Свободните парични средства на Фонда се инвестират само в банки с утвърдена репутация като се спазват заложените лимити за диверсификация.

➤ **Оперативен риск**

Оперативният риск представлява възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск. Управляващото дружество управлява операционните рискове, на които е изложен Фондът в две насоки: вътрешни и външни рискове. Оценката на оперативния риск се извършва съгласно матрицата заложена в Правилата за управление на риска. Съгласно нея рискът може да бъде оценен като нисък, среден или висок.

Вътрешните оперативни рискове са свързани с организацията на работата на Управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Те се състоят без да се ограничават до рискове, свързани с персонал и технологичен риск.

Направените наблюдения и анализ на действията и резултатите на персонала, зает с управление на активите на ДФ "Юг Маркет Оптимум" показват, че той е добре обучен, мотивиран и изпълнява съвестно и надеждно задълженията си. Съществуват ясно дефинирани вътрешни правила и процедури относно правата и задълженията на служителите и надеждна и открита степен на комуникация между отделните звена.

Анализът на технологичния риск показва адекватност на провежданите операции, прецизност на методите на обработка на данните и високо качество на използваните данни.

Проведените наблюдения от Отдела за анализ и управление на риска, свързани с вътрешния операционен риск определят степента на риск, свързана с дейността на Фонда като ниска.

Външните оперативни рискове са свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Състоят се от риск на обкръжаващата среда, риск от физическо вмешателство и др.

Напрегнатата външнополитическа ситуация и епидемичната обстановка в страната повишават нивото на външния риск.

Проведения задълбочен анализ на всички аспекти на външния операционен риск, на който е подложена дейността на Договорния фонд, показва средна степен на външен риск.

➤ **Ликвиден риск**

Ликвидният риск представлява рискът в определен момент Фондът да не може да посрещне задълженията си по обратно изкупуване на дялове. За управление на този риск се прилагат Правилата за поддържане и управление на минималните ликвидни средства и за управление на ликвидния риск на Фонда, които регламентират принципите, методите и нивата на отговорност.

Договорният фонд е длъжен да инвестира набраните парични средства в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява

във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дяловете.

Измерването на ликвидния риск се базира на ликвидния Гап (liquidity gap) анализ, с допускането, че активите и пасивите, както и генерираните от тях парични потоци падежират на падежната им дата. Предмет на ликвиден Гап анализ са всички активи и пасиви, както и генерираните от тях парични потоци.

При изготвяне на анализа се взимат предвид основни принципи, заложиени при управлението на ликвидните средства:

- Запазване в максимална степен на сигурността на притежателите на дялове на Фонда и ликвидността на тяхната инвестиция;
- Спазване на изискванията за ликвидността, заложиени в съответните вътрешни и нормативни документи;
- Предотвратяване на ликвидни кризи, вследствие на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на Договорния фонд.

Основният принцип за управление на ликвидността на Фонда се съдържа в поддържането на балансовите позиции на Договорния фонд по размери, структура и съотношения, които:

- Дават възможност във всеки един момент Договорният фонд да посрещне задълженията си на разумна цена и при минимален риск;
- Дават възможност да се избягва прибързана продажба на доходоносни активи на цени, които не отговарят на инвестиционните цели на Фонда;
- Осигуряват спазването на структурата на активите, заложиена в Правилата и Проспекта на Договорния фонд.

Спазването на тези принципи осигурява наличието във всеки един момент на свободни пари за посрещане на текущите задължения по обратно изкупуване на дялове, както и предотвратява възможността от възникване на ликвидна криза.

➤ **Риск от концентрация**

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

Основен метод за предпазване от риска от концентрация е постигането на максимална диверсификация на портфейла, спазване на законовите ограничения и добро управление на активите на Фонда. Управляващото дружество контролира всички рискови ограничения заложиени в Раздел VIII от Правилата за управление на риска.

Общата стойност на експозициите в самостоятелен емитент, които са в диапазона от 5% до 10% и група над 5% от стойността на активите на Фонда по групи финансови активи е представена в следната таблица:

АКТИВИ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	стойност	% от активите	стойност	стойност
Акции	117	14.14%	200	28.01%
Колективни инвестиционни схеми	47	5.70%	-	-
Общо:	164	19.84%	200	28.01%

Всички пазарни позиции на Фонда и рисковете, свързани с тях се следят на дневна база. Изготвят се и ежемесечни отчети от Отдела за управление на риска, които се представят за разглеждане от съвета на директорите. Месечните отчети следят съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда и одобрения рисков профил, съответствието с вътрешната му система за ограничаване на риска и адекватността и ефективността на процеса за управление на риска.

СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Ръководството на предприятието декларира, че за периода след датата, към която е съставен финансовият отчет до датата на изготвянето му, не са настъпили важни и/или значителни за дейността на предприятието събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честно представяне на финансовите отчети.

ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

Естеството на дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ не предполага развиване на научноизследователска и развойна дейност.

НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ

Няма регистрирани клонове.

ДОГОВОРИ ПО ЧЛ.240Б ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН, СКЛЮЧЕНИ ПРЕЗ ГОДИНАТА

През 2022 г. няма сключени договори по чл. 240б от Търговския закон.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и точна представа за финансовото състояние към края на годината, финансовото представяне и паричните потоци на договорния фонд.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвяне на годишния финансов отчет към 31.12.2022 год. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното придобиване на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

През отчетната 2022 год. са изпълнявани всички изисквания, залегнали в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, Наредба №44 на Комисията за финансов надзор за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, Правилата на договорния фонд, както и залегналите в Програмата за добро корпоративно управление стандарти.

През изтеклата 2022 год. не е допуснато да бъдат нарушени правата на притежателите на дялове от договорния фонд. Своевременно е предоставяна информация в Комисията за финансов надзор и на сайта на Управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД, даваща възможност на всеки притежател на дялове да се запознае със състоянието на договорния фонд. Годишният отчет за 2022 година беше предоставен в срок и в необходимата пълнота.


ВАЛЕНТИНА ТОНЧЕВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР




ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА
ПРОКУРИСТ

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До дялопритежателите на

ДОГОВОРЕН ФОНД „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ДОГОВОРЕН ФОНД „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“ („Договорен фонд“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Договорен фонд към 31 декември 2022 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Договорен фонд в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степената, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указанията относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Договорен фонд да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- ✓ идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва

- тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- ✓ получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Договорен фонд.
 - ✓ оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
 - ✓ достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Договорен фонд да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Договорен фонд да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
 - ✓ оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Маргарита Георгиева Тошкина
Регистриран одитор № 0260
Пловдив, бул. "Шести септември" № 112 Б

Дата: 17.03.2023 година



Договорен фонд Юг Маркет Оптимум

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31.12.2022 година

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Бележки	31.12.2022	31.12.2021
АКТИВИ			
Текущи активи			
Парични средства	3	271	350
Текущи финансови инструменти	4	554	364
Вземания	5	1	-
Общо текущи активи		826	714
ОБЩО АКТИВИ		826	714
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Капитал, неизискващ регистрация	6	542	462
Резерви от емисию на дялове		62	17
Неразпределени печалби/Непокрити загуби		233	194
Печалби/загуби от текущия период		(13)	39
Общо собствен капитал		824	712
Текущи пасиви			
Текущи задължения	7	2	2
Общо пасиви		2	2
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		826	714

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 15.03.2023 г.
Пояснителните бележки от стр. 28 до стр. 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 20.02.2023 г.


ВАЛЕНТИНА ТОНЧЕВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР


ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА
ПРОКУРИСТ


МАРИЯНА ПЕНЧЕВА
ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ

СЪГЛАСНО ОДИТОРСКИ ДОКЛАД ОТ 17.03.2023 Г.
МАРГАРИТА ТОШКИНА
РЕГИСТРИРАН ОДИТОР



Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

Годишен финансов отчет за 2022 г.

Договорен фонд Юг Маркет Оптимум

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за периода 01.01.2022 – 31.12.2022 година

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Бележки	31.12.2022	31.12.2021
Финансови приходи	8		
Приходи от операции с финансови инструменти		507	264
Приходи от дивиденди		-	15
Приходи от лихви		4	4
Други приходи		-	1
Общо финансови приходи		511	284
Финансови разходи			
Разходи от операции с финансови инструменти	9	(501)	(224)
Общо финансови разходи		(501)	(224)
Нетен резултат от финансови операции		9	60
Оперативни разходи			
Разходи за външни услуги	10	(23)	(21)
Общо оперативни разходи		(23)	(21)
Общо разходи		(524)	(245)
Печалба/загуба преди данъци		(13)	39
Печалба/загуба за периода		(13)	39
Друг всеобхватен доход		-	-
Общ всеобхватен доход/загуба за периода		(13)	39

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 15.03.2023 г.
Пояснителните бележки от стр. 28 до стр. 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 20.02.2023 г.


ВАЛЕНТИНА ТОНЧЕВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР


ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА
ПРОКУРИСТ


МАРИЯНА ПЕНЧЕВА
ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ

СЪГЛАСНО ОДИТОРСКИ ДОКЛАД ОТ 17.03.2023 Г.
МАРГАРИТА ТОШКИНА
РЕГИСТРИРАН ОДИТОР



Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

Годишен финансов отчет за 2022 г.

Договорен фонд Юг Маркет Оптимум

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за периода 01.01.2022 – 31.12.2022 година

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	31.12.2022	31.12.2021
Парични потоци от основна дейност		
Емитиране на дялове	125	50
Обратно изкупуване на дялове	-	(40)
Нетни парични потоци от основна дейност	125	10
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Постъпления от продажба на финансови активи	60	-
Плащания по покупка на финансови активи	(244)	(70)
Постъпления от лихви, комисионни и други подобни	3	4
Плащания, свързани с депозитарни услуги и управление	(23)	(21)
Получени дивиденди	-	15
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(204)	(72)
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	(79)	(62)
Парични средства и парични еквиваленти на 01 януари	350	412
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	271	350

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 15.03.2023 г.
Пояснителните бележки от стр. 28 до стр. 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 20.02.2023 г



ВАЛЕНТИНА ТОНЧЕВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР



ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА
ПРОКУРИСТ



МАРИЯНА ПЕНЧЕВА
ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ

СЪГЛАСНО ОДИТОРСКИ ДОКЛАД ОТ 17.03.2023 Г.
МАРГАРИТА ТОШКИНА
РЕГИСТРИРАН ОДИТОР



Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

Годишен финансов отчет за 2022 г.

Договорен фонд Юг Маркет Оптимум

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за периода 01.01.2022 - 31.12.2022 година

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Основен капитал	Резерви от емитиране на дялове	Неразпреде лена печалба	Общо собствен капитал
Салдо на 01 януари 2021 година	455	15	194	664
Промени в капитала 2021 година, в т.ч.	7	2	39	48
емитиране на дялове	34	16	-	50
обратно изкупуване на дялове	(27)	(14)	-	(41)
Финансов резултат за годината	-	-	39	39
Салдо на 31 декември 2021 година	462	17	233	712
Промени в капитала 2022 година, в т.ч.	80	45	(13)	112
емитиране на дялове	80	45	-	125
обратно изкупуване на дялове	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	(13)	(13)
Салдо към 31 декември 2022 година	542	62	220	824

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 15.03.2023 г.
Пояснителните бележки 13 и от стр. 28 до стр. 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 20.02.2023 г.



ВАЛЕНТИНА ТОНЧЕВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР



ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА
ПРОКУРИСТ



МАРИЯНА ПЕНЧЕВА
ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ

СЪГЛАСНО ОДИТОРСКИ ДОКЛАД ОТ 17.03.2023 Г.
МАРГАРИТА ТОШКИНА
РЕГИСТРИРАН ОДИТОР



Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

Годишен финансов отчет за 2022 г.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

към Годишен финансов отчет на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ за 2022 година

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ („Фондът“, ДФ) е организиран и управляван от управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД, гр. Пловдив. Фондът има издадено разрешение № 61-ДФ от Комисията за финансов надзор от 25 март 2008 г. с предмет на дейност „колективно инвестиране в ценни книжа и други ликвидни финансови активи на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска“.

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ не е самостоятелно юридическо лице и не притежава правосубектност, нито управителни органи. Дейността на ДФ се управлява от Изпълнителния директор и Прокуриста на управляващото дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД.

Фондът представлява имущество, обособено с цел колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа или други ликвидни финансови активи, на парични средства, набрани чрез публично предлагане, и действа на принципа на разпределение на риска. Всички активи, които са придобити за Фонда, са обща собственост на инвеститорите в него лица. Печалбите и загубите на Договорния фонд се поемат от инвеститорите, съразмерно на техния дял в имуществото на Фонда.

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ емитира дялове, които дават право на съответна част от имуществото на Фонда, включително при ликвидация, право на обратно изкупуване, както и други права, предвидени в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и другите предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСПКИ) и в Правилата на Фонда.

Договорният фонд няма регистриран първоначален капитал. Публичното предлагане на дялове на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ започва на 10 юни 2008 година. На 11 юни 2008 година нетната стойност на активите достига 506 849.34 лева и започва определянето на цена на обратно изкупуване на дялове на Фонда.

Банка депозитар на фонда е Алианц Банк България АД.

В края на 2022 година договорният фонд е емитирал 541 622 дяла.

2. ОСНОВНИ СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ И МЕТОДИ, ПРИЛОЖЕНИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ДОГОВОРЕН ФОНД „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“ ЗА 2022 ГОДИНА. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Индивидуалният финансов отчет е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството и всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за

разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело/а всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата/нейната дейност.

За първи път през 2022 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те нямат влияние върху финансовия отчет на Дружеството. Дружеството не е приело стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

Нови стандарти и изменени стандарти, които влизат в сила от 01.01.2022 или по-късна дата

1. Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – Постъпления преди предвидената употреба

Публикувано е от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) на 14.05.2020 г.

Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 2.7.2021 г.). Изменението на МСС 16 влиза в сила годишни периоди, започващи на или след 01.01.2022 г.

Изменението на МСС 16 е с тесен обхват и засяга счетоводното третиране на приходите от продажба на единици, произведени при тестването на даден актив от имоти, машини и съоръжения, съгласно пар. 17, буква „д” на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения.

Измененията на МСС 16 не са приложими за дейността на Дружеството.

2. Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – Обременяващи договори – разходи за изпълнение на договор

Изменението на МСС 37 с название „Обременяващи договори – разходи за изпълнение на договор” е публикувано от СМСС на 14.05.2020 г.

Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 2.7.2021 г.). Изменението на МСС 37 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г. по отношение на съществуващи договори, по които предприятието не е изпълнило всички свои задължения.

С изменението на МСС 37 се уточнява кои разходи следва да включва предприятието в състава на разходите за изпълнение на договор, за да прецени дали договорът е обременяващ и следователно да признае провизия.

Измененията на МСС 37 не са приложими за дейността на Дружеството.

3. Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации – Препратка към Концептуалната рамка

Изменението на МСФО 3 Бизнес комбинации с название „Препратка към Концептуалната рамка” е публикувано от СМСС на 14.05.2020 г.

Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 2.7.2021 г.). Изменението на МСФО 3 следва да се прилага в бъдеще по отношение на бизнес комбинации, чиято дата на придобиване е на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 01.01.2022 г.

С изменението се внасят промени в МСФО 3 в три аспекта:

- 1) Актуализира се препратката към приложимата рамка, като текстът „Общите положения за изготвянето и представянето на финансови отчети” в пар. 11 на МСФО 3 се заменя с „Концептуалната рамка за финансово отчитане” (т.е. рамката от 2018 г.).
- 2) Въвежда се ново изключение от принципа на признаване на пасиви и условни пасиви, поети в бизнес комбинация, по отношение на сделки и други събития в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи или КРМСФО 21 Налози, според което придобиващият следва да прилага съответно МСС 37 или КРМСФО 21 (вместо Концептуалната рамка²), за да идентифицира задълженията, които е поел при бизнес комбинация.
- 3) Добавя се към МСФО 3 изрично изискване, че придобиващият не признава (не отчита балансово) условни активи, придобити при бизнес комбинация.

Измененията на МСФО 3 не са приложими за дейността на Дружеството.

4. Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018–2020 г.

Годишните подобрения на МСФО са част от работния процес на СМСС по отношение на не толкова спешни, но необходими промени в стандартите или разясненията, които съветът публикува периодично.

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018–2020 г. са публикувани от СМСС на 14.05.2020 г. и са приети за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 2.7.2021 г.).

С тези поредни Годишни подобрения на МСФО се внасят промени с ограничен обхват в следните стандарти:

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане;

МСФО 9 Финансови инструменти;

МСС 41 Земеделие;

МСФО 16 Лизинг (Пример 13 от Примерите за илюстрация).

Измененията на тези стандарти са пояснени в следващото изложение.

4.1. Изменение на МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане – Дъщерно предприятие като предприятие, прилагащо за първи път МСФО

Изменението на МСФО 1 се отнася за случаите, когато дъщерното предприятие, прилагащо за първи път МСФО по-късно от предприятието майка, избере да приложи варианта (освобождаване по избор, вж. по-долу „Други пояснения“) по пар. Г16, буква „а“.

Това освобождаване обаче се отнася само за активите и пасивите на дъщерното предприятие, но не и за компоненти на собствения капитал, какъвто е резервът от валутно преизчисление.

Но в МСФО 1 има друг параграф, който съдържа освобождаване по отношение на резерва от валутно преизчисление – пар. Г13 (кумулятивни курсови разлики от превалутиране).

С изменението на МСФО 1 се позволява на дъщерно предприятие, което избере да приложи пар. Г16, буква „а“ от МСФО 1, да оцени кумулативните разлики от валутно преизчисление на всички чуждестранни дейности, като използва сумите, които биха били включени в консолидирания финансов отчет на предприятието майка, въз основа на датата на преминаване на предприятието майка към МСФО (но преди консолидационни корекции и отчитане на ефекта на бизнес комбинацията) (пар. Г13А, нов).

Това изменение се прилага и за асоциирано или съвместно предприятие, което избере да приложи пар. Г6, буква „а“ от МСФО 1.

Измененията на МСФО 1 не са приложими за дейността на Дружеството.

4.2. Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти – Такси при прага от „10 процента“ за отписване на финансови пасиви

С изменението на МСФО 9 се цели да се поясни кои такси и разходи следва да вземе под внимание предприятието при прилагане на изискването относно прага от 10% за отписване по отношение на модифицирани финансови пасиви.

Основни промени

1) С изменението на МСФО 9 се поясняват таксите, които предприятието включва, когато преценява дали условията на нов или модифициран финансов пасив са съществено различни от условията на първоначалния финансов пасив.

2) Също така от пар. Б.3.3.6 преди изменението са премахнати последните две изречения относно третирането на възникналите разходи и такси при промяна на условията на финансов пасив (посочени по-горе в т. 5), които са включени в новия пар. Б3.3.6А, без да има промяна по същество:

Дата на влизане в сила и преходни разпоредби

Изменението на МСФО 9 е в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01.01.2022 г.

Предприятието прилага изменението по отношение на финансови пасиви, които са модифицирани или разменени на или след началото на годишния отчетен период, в

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

който предприятието прилага изменението за първи път (т.е. изменението се прилага перспективно, а не с обратна сила) (пар. 7.2.35).

Измененията на МСФО 9 не са приложими за дейността на Дружеството.

4.3. Изменение на МСС 41 Земеделие – Данъчно облагане при оценяване по справедлива стойност

В МСС 41 Земеделие преди изменението се изискваше предприятието да изключи от дисконтираните парични потоци при определяне на справедливата стойност паричните потоци от данъчно облагане (пар. 22)[10]. С други думи, не се вземат предвид данъчните парични потоци (използват се паричните потоци преди данъци).

С изменението се премахва изискването в пар. 22 от МСС 41 предприятията да изключват паричните потоци за данъци, когато оценяват справедливата стойност на активите в обхвата на МСС 41.

По този начин се премахва съществуващото противоречие между МСС 41 и МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност.

Според МСФО 13 пар. Б14, буква „г” предположенията относно паричните потоци и дисконтовите проценти трябва да са вътрешно последователни – т.е. да се използват парични потоци и дисконтов процент или след данъци, или преди данъци, но по отношение и на двете (например парични потоци след данъчно облагане се дисконтират с дисконтов процент след данъчно облагане).

Също така предположенията за паричните потоци и дисконтовите проценти трябва да отразяват гледната точка на пазарните участници, които на практика се извършват предимно на база след облагане с данъци.

Преди изменението обаче МСС 41 (пар. 22) не позволяваше да се включат данъчните парични потоци (както и паричните потоци за финансиране на актива) при оценяване на справедливата стойност по метода на дисконтиране на паричните потоци, т.е. паричните потоци трябваше да са преди данъчно облагане.

Следователно в резултат на изменението на МСС 41, с което се премахва забраната да се изключват паричните потоци от данъчно облагане, ще се даде възможност за по-голяма гъвкавост при определяне на справедливата стойност на база дисконтирани парични потоци.

Дата на влизане в сила и преходни разпоредби

Предприятието прилага изменението в бъдеще към оценки по справедлива стойност, направени на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 01.01.2022 г.

Измененията на МСС 41 не са приложими за дейността на Дружеството.

4.4. Изменение на МСФО 16 Лизинг – Стимули по лизинга

С това изменение е внесена промяна в част I на Пример за илюстрация 13 от Примерите за илюстрация в пар. ПИ5 към МСФО 16 Лизинг, като е премахнат от примера текстът за възстановяване на подобрения на лизинговия имот от лизингодателя, за да не се получи

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум”

евентуално объркване по отношение на третирането на стимулите по лизинга, които могат да възникнат поради начина на илюстрирането им в този пример.

Тъй като Примерите за илюстрация към МСФО 16 не са неразделна част от стандарта, изменението не подлежи на приемане от Европейската комисия и затова не е публикувано официално заедно с другите изменения на Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018–2020 г.

Измененията на МСФО 16 не са приложими за дейността на Дружеството.

Счетоводна политика

Счетоводната политика на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ е разработена съгласно изискванията на текущото счетоводно законодателство и Международните стандарти за финансови отчети („МСФО“). Целта на счетоводната политика е да създаде сигурност относно финансовите отчети, които да представят вярно и достоверно финансовото състояние на Фонда.

Отчетите са изготвени в български лева, което е функционална валута на договорния фонд.

Счетоводството на Фонда се осъществява при спазване на следните основни принципи:

- **текущо начисляване** – приходите и разходите се начисляват в момента на тяхното възникване, а не когато се получават пари или парични еквиваленти, свързани с тях, като по този начин операциите се отразяват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;
- **действащо предприятие** – преценява се способността на Договорния фонд да продължи нормално своята дейност в предвидимото бъдеще; Фондът няма намерение да ликвидира или намали значително своята дейност; не са налице събития и условия, които биха могли да се отразят съществено върху дейността му;
- **предпазливост** – отчитане на всички предполагаеми рискове и възможни загуби, с оглед отразяване на по-точен финансов резултат;
- **съпоставимост между приходи и разходи** – разходите, извършени по определена сделка или операция, се отразяват в периода, в който се получават изгодите от сделката; приходите се признават в периода, в който са отчетени разходите за тяхното получаване;
- **предимство на съдържанието пред формата** – отчетите трябва да отразяват икономическата същност на събитията и операциите, а не тяхната правна форма;
- **запазване на счетоводната политика от предходни периоди** – с цел постигане на съпоставимост на финансовите отчети през отделните периоди;
- **последователност** – представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети трябва да се запазва през отделните периоди, освен ако не е настъпила значителна промяна в характера на дейността на Фонда и промяната би довела до по-достоверно представяне на финансовото му състояние или в случай че промяната във финансовите отчети е наложена от нормативен акт;

- **същественост** – всички съществени статии и суми се представят отделно във финансовите отчети; несъществените суми с подобен характер се обединяват и не се посочват като отделна статия в отчета;
- **компенсиране** – компенсиране между активи и пасиви, и приходи и разходи не се извършва, освен когато това се изисква или е разрешено от друг Международен счетоводен стандарт. Компенсиране между приходи и разходи се допуска и в случаите, когато това би отразило по-точно същността на операцията или събитието.

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ осъществява счетоводната си отчетност въз основа на принципа за документална обоснованост, като спазва изискванията за съставянето на документите съгласно действащото законодателство.

ОТЧИТАНЕ НА СДЕЛКИ С ЦЕННИ КНИЖА

Операции по покупко-продажба на ценни книжа

Отчитането на сделките с ценни книжа се извършва съгласно изискванията на Международен счетоводен стандарт 32 и Международен стандарт за финансово отчитане 9.

Първоначалното заприходяване на ценните книжа в Отчета за финансовото състояние на дружеството се извършва по тяхната цена на закупуване/справедливата стойност на придобиване/. Разходите по сделките с ЦК се отчитат по отделна разходна сметка.

Ценните книжа се разпределят в няколко групи, в зависимост от инвестиционните цели на дружеството:

- Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.

Възприетият бизнес модел за дейността на Договорен фонд Юг Маркет Оптимум е държане на финансови активи с цел продажби. Извършването на активни покупки и продажби на финансови активи е с цел да се реализират промените в справедливата им стойност. Това произлиза от характера на колективната инвестиционна схема, чието намерение е инвестиране на вноски от инвеститори с цел умерена печалба.

В резултат на това, съгласно приетия бизнесмодел за управление, всички финансови активи на колективната инвестиционна схема се определят като оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Договорният фонд е възприел метода на отчитане на сделките с ценни книжа на датата на сепарацията. При този метод ценните книжа се записват (отписват) от Отчета за финансовото състояние на Фонда на датата на прехвърляне на собствеността върху тях.

Отписването на ценните книжа от Отчета за финансовото състояние на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ става по тяхната отчетна стойност на датата на сетълмента. Разликата между отчетна стойност и продажната им цена се отразява като финансов приход или разход от операции с ценни книжа. Разходите по продажбите на ценните книжа се отчитат по отделна разходна сметка.

Последващо оценяване на ценни книжа

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ извършва ежедневна преоценка на ценните книжа в портфейла си.

Преоценката на ценните книжа, държани за търгуване, се извършва винаги по тяхната пазарна цена, когато имат такава, определена съгласно Правилата за оценка на портфейла и Проспекта на Фонда. В случаите, когато пазарна цена не може да бъде определена, преоценката на ценните книжа се извършва по експертно определена справедлива стойност с методи, определени от Правилата за оценка на портфейла и за определяне на нетната стойност на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“.

Обезценка

Целта на изискванията за обезценка е да бъдат признати очакваните кредитни загуби за целия срок на всички финансови инструменти, чийто кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното признаване — независимо дали са оценени индивидуално или колективно — като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Дружеството не прилага изискванията за обезценка, съгласно пар. 5.5.1 на МСФО 9 Финансови инструменти, тъй като всички финансови активи се отчитат по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Изискванията за обезценка се прилагат към вземанията и/или задълженията на дружеството.

Дружеството може да приеме, че кредитният риск на даден финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, ако бъде установено, че финансовият инструмент е с нисък кредитен риск към отчетната дата.

Към всяка отчетна дата дружеството оценява дали кредитният риск на финансов инструмент се е увеличил след първоначалното признаване. При оценката си предприятието отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, предприятието сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване.

Предприятието прилага изискванията за обезценка за признаването и оценяването на коректив за загуби.

Ако към съответната отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, предприятието оценява коректив Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“

за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца, като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Ако към съответната отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент се е увеличил значително, предприятието оценява коректив за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Корективът за загуби се признава в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние. Към всяка отчетна дата предприятието оценява коректива за загуби за финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на този финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване.

Дружеството признава в печалбата или загубата — като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), необходим с оглед корективът за загуби да бъде приравнен към отчетната дата на сумата, която трябва да бъде призната в съответствие с настоящия стандарт.

Операции с чуждестранна валута

Сделките, деноминирани в чуждестранна валута, се записват при първоначалното им признаване в съответната валута на сделката като към нея се прилага обменният курс на Българска народна банка между отчетната и чуждестранната валута, валиден за съответната дата.

Фондът извършва ежедневна преоценка на всичките си активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута. Преоценката се извършва по централния курс за съответната валута на Българска народна банка. Възникващите курсови разлики се отчитат като финансови приходи и разходи.

Пари и парични еквиваленти

Паричните средства в левове на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ се отчитат по тяхната номинална стойност.

Парични средства в чуждестранна валута – няма.

Емитиране и обратно изкупуване на дялове

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ ежедневно емитира дялове по емисионна стойност, която се формира от нетната стойност на активите му на един дял.

Договорният фонд обявява ежедневно цена на обратно изкупуване, която е равна на емисионната стойност, обявена за деня, намалена с разходите за обратно изкупуване в размер на 1%.

Емитираните дялове на Договорният фонд се отчитат по тяхната номинална стойност – 1 лев. Разликата между нетната стойност на активите на един дял /емисионната цена/ и номиналната стойност на един дял се отчита като премия от емисии. В зависимост дали Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

Фондът емитира дяловете си под номинал или над номинал, разликата до номиналната стойност се посочва съответно като положителна премия или отбив при емитиране на дялове.

Договорният фонд „Юг Маркет Оптимум” има задължението да изкупува обратно своите дялове от инвеститорите си при поискване от тяхна страна.

Текущи активи и пасиви

Текущите активи и пасиви са тези, които ДФ „Юг Маркет Оптимум” очаква да реализира в рамките на 12 месеца от датата на отчета за финансовото състояние. Вземанията и задълженията на Фонда са посочени по договорната им стойност.

Вземанията на Фонда от операции с ценни книжа се записват по цена, определена в Правилата за оценка на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум”.

Ако към съответна отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, предприятието оценява коректив за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца, като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Признаване на приходи

Фондът начислява и признава приходите си съгласно изискванията и критериите на Международен стандарт за финансово отчитане 9. Всички приходи се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащо на получаване плащане или възмездяване.

Приходите на ДФ „Юг Маркет Оптимум” се формират от:

- **приходи от операции с ценни книжа** – признават се на датата на уреждане/дата на сетълмента/ при продажбата на ценни книжа и се формират от разликата между отчетната стойност на книжата и тяхната продажна стойност;
- **приходи от дивиденди** – признават се когато правото на предприятието да получи плащане на дивидент е установено, размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен и има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани с дивидента;
- **приходи от лихви по дългови финансови инструменти** - начисляват се и се признават ежедневно в Отчета за всеобхватния доход на Фонда;
- **приходи от преоценка** - натрупаната положителна преоценка на ценните книжа, намира отражение в Отчета за всеобхватния доход на Фонда като финансов приход от преоценка на финансови инструменти;
- **приходи от операции, деноминирани в чуждестранна валута** - признават се текущо при извършване на сделките и реализиране на курсовите разлики от тях;
- **приходите от преоценки на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута**, се признават към момента на извършване на преоценката и се отчитат като положителна разлика в справедливите стойности;

- **приходи от обезценка** - като приход от обезценка в размер на обратното възстановяване с оглед корективът за загуби да бъде приравнен към отчетната дата на сумата, която трябва да бъде призната в съответствие с настоящия стандарт.

ПРИЗНАВАНЕ НА РАЗХОДИ

Фондът начислява и признава разходите си съгласно изискванията и критериите на Международен стандарт за финансово отчитане 9.

Разходите на ДФ „Юг Маркет Оптимум” се формират от:

- **разходи от операции с ценни книжа** – признават се на датата на уреждане/дата на сетълмента/ при продажбата на ценни книжа и се формират от разликата между отчетната стойност на книжата и тяхната продажна стойност;
- **разходи по операции с ценни книжа** – тук се отразяват всички направени разходи по придобиване и продажба на финансови активи.
- **разходи от преоценка** - натрупаната отрицателна преоценка на ценните книжа, намира отражение в Отчета за всеобхватния доход на Фонда като финансов разход;
- **разходи от преоценки на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута**, се признават към момента на извършване на преоценката, като отрицателна разлика в справедливите стойности;
- **разходи от операции, деноминирани в чуждестранна валута** - признават се текущо при извършване на сделките и реализиране на курсовите разлики от тях.
- **разходи от обезценка** – тук се отразява размера на очакваните кредитни загуби, необходим с оглед корективът за загуби да бъде приравнен към отчетната дата на сумата, която трябва да бъде призната в съответствие с настоящия стандарт.

ПРИЗНАВАНЕ НА ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

Оперативните разходи на ДФ „Юг Маркет Оптимум” се формират от възнагражденията на Управляващото дружество и Банката депозитар, които се начисляват ежедневно в размер, определен в Правилата на ДФ „Юг Маркет Оптимум” и договора с Банката депозитар.

1. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Към 31.12.2022 г. паричните средства на ДФ „Юг Маркет Оптимум” са в размер на 271 хил. лева.

Парични средства	31.12.2022	31.12.2021
1. Разплащателни сметки	200	134
2. Депозити	71	216
Общо	271	350

Паричните средства в размер на 200 хил. лева са по разплащателната сметка на договорния фонд и представляват 24,21% от активите на Фонда. Останалата част от парични средства на ДФ „Юг Маркет Оптимум” са инвестирани в едногодишни депозити, които представляват 8,60 % от активите му.

Всички парични средства на Фонда са в български лева.

2. ТЕКУЩИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Финансовите инструменти в портфейла договорния фонд към 31 декември 2022 година се състоят от борсово търгуеми акции, дялове на колективни инвестиционни схеми, държавни ценни книжа, дългови ценни книжа и други финансови инструменти на български дружества.

Общата стойност на притежавания портфейл от ценни книжа е 554 хил. лева, разпределен както следва:

Наименование на финансови инструменти	31.12.2022	31.12.2021
1. Капиталови ценни книжа	359	259
2. Дългови ценни книжа и ДЦК	126	58
3. Дялове на КИС	47	47
4. Други финансови инструменти	22	47
Общо	554	364

Към 31.12.2022 г. ценните книжа в портфейла на ДФ „Юг Маркет Оптимум” са оценени по пазарна цена, съгласно Правилата за оценка на портфейла и определяне нетната стойност на активите.

В процентно съотношение ценните книжа от портфейла на Фонда съставляват 67,06 % от общата стойност на активите му, като в края на 2021 година ценните книжа са – 50,97 %.

Договорният фонд извършва ежедневна преоценка на активите от портфейла си. Разликите между отчетната стойност и пазарната цена на всяка ценна книга се отчитат в приходи и разходи от преоценка на ценни книжа, съгласно възприетата политика на Фонда.

3. ВЗЕМАНИЯ

Вземанията на Фонда към 31 декември 2022 година са в размер под хиляда лв и са незначителен размер.

4. СОБСТВЕН КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Собственият капитал на ДФ „Юг Маркет Оптимум” към 31 декември 2022 година възлиза на обща стойност 824 хил. лева, разпределен както следва:

Собствен капитал	Стойност към 31.12.2022 г	Стойност към 31.12.2021 г
1. Емитирани дялове	542	462
2. Резерви от емисии на дялове	62	17
2. Неразпределена печалба	233	194
3. Текуща печалба/загуба	(13)	39
Общо	824	712

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум” няма регистриран основен капитал. Фондът емитира дялове по емисионна стойност и по този начин формира капитала си, който не изисква регистрация. През 2022 година са емитирани 80 015 дяла, а обратно изкупени дялове няма. Към 31.12.2022 година общо са емитирани 541 622 дяла.

Резервите на ДФ „Юг Маркет Оптимум” се формират от премините и отбивите, получени при емитиране и обратно изкупуване на дялове на Фонда в размер на – 62 430 лв. През 2022 година премините от емитиране на дялове са 44 985 лв, а отбиви от обратно изкупуване - няма.

Към 31.12.2022 година неразпределената печалба е в размер на 233 хил. лв, като 5 хил. лв е - от 2008 година, 22 хил. лв е - от 2009 година, 7 хил. лв е от 2010 година, за 2011 г – 8 хил. лв, за 2012 г – 41 хил. лв, за 2013 г – 38 хил. лв, за 2014 г – 43 хил. лв, загуба за 2015 г – 27 хил. лв, печалба за 2016 г – 55 хил. лв, печалба за 2017 г – 37 хил. лв, загуба за 2018 г – 16 хил. лв, загуба за 2019 г – 7 хил. лв, загуба за 2020 г – 12 хил. лв и печалба за 2021 г – 39 хил. лв.

В края на 2022 година финансовият резултат е загуба в размер на 13 хил. лева.

7. ТЕКУЩИ ПАСИВИ

Текущите задължения на „Юг Маркет Оптимум” се формират от начислените възнаграждения на Управляващото дружество и Банката депозитар. Задълженията са изплатени в първия работен ден на 2022 година. В стойностно изражение са, както следва:

Текущи пасиви	Стойност към 31.12.2022	Стойност към 31.12.2021
1. Задължения към управляващо дружество	1	1
2. Задължения към Банка депозитар	1	1
Общо	2	2

8. ПРИХОДИ

Към 31.12.2022 година приходите на ДФ „Юг Маркет Оптимум” са в размер на 511 хил. лева, разпределени, както следва:

Видове приходи	Стойност към 31.12.2022	Стойност към 31.12.2021
1. приходи от лихви, в т.ч.	4	4
- лихви по дългови инструменти	3	4
- лихви по депозити и ДЦК	1	-
2. приходи от дивиденди	-	15
3. приходи от операции с ЦК	21	-
4. приходи от преоценка на ЦК	486	264
5. други приходи	-	1
Общо	511	284

През 2022 г се обезцени просрочено вземане от купонно плащане на облигации Булгарплод София АД, чийто размер е под хиляда лева. През 2022 обезцененият купон беше получен.

9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Към 31 декември 2022 година финансовите разходи от дейността на Фонда възлизат на 501 хил. лева. Структурата на финансовите разходи е, както следва:

Финансови разходи	Стойност към 31.12.2022	Стойност към 31.12.2021
1. Разходи от преоценка на ЦК	500	224
2. Други финансови разходи	1	-
Общо	501	224

През 2022 г се получи обезценено вземане от купонно плащане на облигации Булгарплод София АД, чийто размер е под хиляда лева.

10. ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

Оперативните разходи на фонда са разходите за външни услуги на обща стойност 23 хил. лева, като най-голям относителен дял заема възнаграждението на Управляващото дружество.

Оперативни разходи	Стойност към 31.12.2022	Стойност към 31.12.2021
1. Такса управление УД	16	14
2. Такса Банка Депозитар	7	7
Общо	23	21

Финансовият резултат за периода е загуба в размер на 13 хил. лева.

Фондът не дължи корпоративен данък, тъй като съгласно Законът за корпоративното подоходно облагане, печалбата на договорните фондове е освободена от корпоративен данък.

11. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ОТЧЕТА

Ръководството на предприятието декларира, че за периода след датата, към която е съставен финансовият отчет до датата на изготвянето му, не са настъпили важни и/или значителни за дейността на предприятието събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честно представяне на финансовите отчети.

12. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА НА УД ЮГ МАРКЕТ ФОНД МЕНИДЖМЪНТ ЕАД

През 2022 г. на лицата, по отношение на които се прилага Политиката за възнагражденията, са изплатени възнаграждения в размер на 208 718.00 лева. Получатели на доходите са 15 лица. Изплатените възнаграждения са постоянни и включват суми по основно трудово възнаграждение (договор за управление), възнаграждения за прослужено време и платен годишен отпуск, обезщетения за временна неработоспособност.

През 2022 г. не са изплащани променливи възнаграждения, които са обвързани с резултатите от дейността на управляващото дружество и договорен фонд Юг Маркет Оптимум.

През 2022 г. не са изплащани суми на служителите на Управляващото дружество пряко от договорния фонд, включително такса за постигнат резултат.

Общата сума на възнагражденията с разбивка по категории служители, съгласно чл.108, ал.1 от ЗДКИСДПКИ е:

Категория служители	Брой получатели	Постоянно възнаграждени е	Променливо възнаграждени е	Променливо възнаграждение, изплатено пряко от ДФ Юг Маркет Оптимум
Ръководни длъжности	5	73 756	0	0
Длъжности с поемане на рискове	7	71 547	0	0
Длъжности с контролни функции	1	25 978	0	0
Длъжности с влияние върху рисковия профил	2	37 437	0	0
ОБЩО	15	208 718	0	0

През 2022 възнагражденията в Управляващото дружество са постоянни. Към настоящия момент Управляващото дружество няма сключени договори със свои служители, съгласно Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум”

които се предвижда да се изплащат променливи възнаграждения, обвързани с постигнатите резултати.

През 2022 г. е актуализирана Политиката за възнагражденията на „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД във връзка с Регламент (ЕС) 2020/852 за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции. Прилаганата през годината Политика за възнагражденията е приета на 23.12.2016 г. от Съвета на директорите на дружеството, изменена и допълнена на 10.03.2022 г с Протокол на Съвета на директорите.

13. ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ПО ОТНОШЕНИЕ УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

През 2022 г. Управляващото дружество от името на ДФ Юг Маркет Оптимум не е прилагало политики за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти, както и политики и процедури за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска. Отдел Анализ и управление на риска ежедневно следи нуждата от хеджиране на различните рискове, но през 2022 година е прието, че хеджиране не би било рентабилно.

Информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване

Фондът инвестира в ценни книжа допуснати до или търгувани на регулирани пазари на ценни книжа, както и в извънборсови инструменти.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид вътрешни и външни показатели като: нормативно установени, както и вътрешно приети лимити; пазарни цени и характеристики на финансовите инструменти; дял на притежавани активи от съответен вид; дата на падеж, чиста цена, размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на КИС по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид вътрешни и външни показатели като: нормативно установени, както и вътрешно приети лимити; пазарни цени и характеристики на финансовите инструменти; дял на притежавани активи от съответен вид; дата на падеж, чиста цена, размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на КИС по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

➤ Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от загуба, който може да възникне за Договорния фонд, в резултат на движение в пазарната стойност на позициите в портфейла, дължащо се на изменения в пазарните променливи, като лихвени проценти, обменни курсове на чуждестранни валути, цени на акциите или кредитоспособността на даден емитент. Неговите компоненти са лихвен, валутен и ценови риск. Управляващото дружество прилага дългосрочна и краткосрочна стратегия при управлението на всеки един от трите

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум”

компонента на пазарния риск.

Пазарният риск се следи ежедневно. Цели се постигането на максимална диверсификация на портфейла за защита от неблагоприятни движения на цените на финансовите пазари.

Валутният риск, като компонент на пазарния риск, възниква при инвестиране във финансови инструменти, деноминирани в чужда валута. Към 31.12.2022 г. портфейлът на Фонда не е изложен на неблагоприятни последици от промяна на валутните курсове, тъй като всички активи са деноминирани в лева и евро.

Лихвеният риск, като компонент на пазарния риск, представлява рискът от загуби, дължащи се на колебания в бъдещите парични потоци или справедливата стойност на финансовите инструменти в резултат на промени в пазарните лихвени проценти. За измерване на лихвения риск се използва методът на модифицираната дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. Дългосрочната стратегия включва определяне на целеви стойности на дюрацията, а краткосрочната - ежедневно изчисляване. Основен източник на лихвен риск са дълговите ценни книжа и лихвочувствителните пасиви. Дюрацията се изчислява за всяка една ценна книга поотделно. Според метода използван за идентифициране и измерване на лихвения риск, при повишение на лихвените нива със 100 базисни точки, може да се очаква спад в активите на фонда с 0,17%, което отразява всички позиции в дългови ценни книжа.

Ценовият риск, като елемент на пазарния риск, представлява рискът от спад в стойността на даден финансов инструмент, дължащ се на фактори различни от тези, възникващи от лихвен или валутен риск.

Ценовият риск се управлява основно чрез създаването и поддържането на диверсифициран портфейл от инструменти. По този начин до голяма степен се намалява влиянието на специфичния риск на финансовите инструменти. Съгласно Правилата за управление на риска, ценовият риск се измерва като се анализират получените резултати чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коефициента към индексите на съответните пазари;
- При невъзможност за прилагане на предходните два метода, Управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

В следващата таблица е представена общата стойност на финансовите активи, подложени на ценови риск.

АКТИВИ	31.12.2022 г.		(ХИЛ. ЛВ.) 31.12.2021 г.	
	стойност	% от активите	стойност	% от активите
Акции	359	43.43%	259	36.32%
Облигации	53	6.51%	58	8.08%
Дялове на колективни инвестиционни схеми	47	5.70%	47	6.53%
ДЦК	73	8,84%		
Други предприятия за колективно инвестиране	22	2,66%		
Общо:	554	67.14%	364	50.93%

Съгласно Правилата за оценка и управление на риска на ДФ „Юг Маркет Оптимум” са определени и се спазват рискови ограничения във връзка с пазарния риск. Лимитите се определят като максимално допустима загуба от даден финансов инструмент като процент от активите на Фонда.

Одобрените от съвета на директорите лимити за максимално допустимата загуба от даден финансов актив към 31.12.2022 г. са както следва:

- За акции и други дялови ценни книжа- до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички разпределени дивиденди и други доходи от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За облигации и други дългови ценни книжа- до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички лихвени и главнични плащания, разпределени от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За дялове/акции/ на други КИС и на други предприятия за колективно инвестиране, които отговарят на условията на чл.4, ал.1 от ЗДКИСДКПИ- до 1.5% от стойността на активите на фонда.
- За други, допустими съгласно чл.38, ал.1 от ЗДКИСДКПИ ценни книжа и инструменти на паричния пазар- до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички разпределени дивиденди и други доходи от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За борсово търгувани деривативни финансови инструменти- до 1% от стойността на активите на фонда.

Максимално допустимата загуба на портфейла на Фонда се измерва по метода „стойност под риск”. При нейното изчисляване в Правилата за управление на риска са заложили следните количествени и качествени ограничения:

1. „Стойността под риск” за Фонда не може да бъде по-голяма от 20% от нетните му активи;
2. Калкулацията на „стойността под риск” трябва да бъде извършена в съответствие със следните изисквания:
 - а) едностранен доверителен интервал от 99%;

б) едномесечен период на задържане (20 работни дни);

в) ефективен период на наблюдение на историческите данни (риск факторите доходности) от минимум една година (250 работни дни), освен ако не е по-подходящо да се ползва по кратък период, аргументиран със значително покачване на ценовата волатилност на пазара;

г) минимум ежедневно изчисление.

3. Договорния фонд може да използва едностранен доверителен интервал и период на задържане различни от посочените, ако отговарят на следните условия:

а) едностранният доверителен интервал да не е по-малък от 95%;

б) Периода на задържане да не надвишава 20 дена.

Концепцията за “Стойност под риск” (Value-at-Risk, съкратено VaR) е съвременен подход за управление на риска, който цели да предостави на инвеститори и мениджъри числов израз на риска, който да е лесен за тълкуване. VaR може да се дефинира като очакваната максимална загуба за определен времеви хоризонт при дадена степен на доверителност. При изчисляването на VaR се определят стойностите на времеви хоризонт и степента на доверителност.

Времеви хоризонт е времето за оценяване на риска. Стойността под риск за ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се изчислява и следи на седмична и на дневна база. Всъщност инвеститорът трябва да има предвид, че хоризонтът на VaR е времето, през което мениджърите в Управляващото дружество ще трябва да вземат инвестиционни решения и да ги реализират, за да защитят портфейла.

Степента на доверителност определя честотата, при която VaR ще бъде достигната. Колкото по-висока е степента на доверителност, толкова по-уверено може да се твърди, че загубите ще бъдат в рамките на VaR.

Стойностите, изчислени по параметричния модел, са представени в следваща таблица:

VaR - стойност под риск в ценово изражение		
95% / 1	97.5% / 1	99% / 1
-0.0177 лв.	-0.0211 лв.	-0.0250 лв.

Общият риск на портфейла на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете, измерена чрез стандартното отклонение. Изчислява се на месечна база за период от една година назад от датата на настоящия отчет.

Към 31.12.2022 г. общият риск на портфейла на Фонда, измерен чрез стандартно отклонение е 5.20 %. Общата рискова експозиция изчислена по метода Стойност под риск е 29 хил. лв., което е равно на 3.49% и е под максимално допустимите 20% от нетната стойност на активите.

➤ **Кредитен риск и риск на насрещната страна**

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с

емитентите на ценни книжа, насрепната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност. Разглеждат се три основни вида кредитен риск: контрагентен, сетълмент и инвестиционен кредитен риск.

Контрагентен риск - рискът от неизпълнение на задълженията от насрепната страна по извънборсови сделки;

Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността Договорният фонд да не получи насрепни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като е изпълнил задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрепна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм;

Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Анализът на инвестиционния кредитен риск се извършва индивидуално за всеки отделен случай като се вземат предвид конкретните пазарни обстоятелства и анализ на финансови отчети на всеки емитент поотделно, капиталовата му структура, управление и репутация.

Управлението на кредитния риск е обвързано и с приетите лимити за концентрация, които регламентират максималните нива на концентрация по групи финансови инструменти и групи от емитенти. По този начин се осигурява и диверсификация на кредитния риск.

Кредитната експозиция към 31.12.2022 г. е формирана от общата балансова стойност на разплащателните и депозитни сметки в банки, както и вземанията по лихви, дивиденди и продажби на финансови инструменти и инвестиции в дългови ценни книжа:

(ХИЛ.ЛВ.)

КРЕДИТНА ЕКСПОЗИЦИЯ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	стойност	% от активите	стойност	% от активите
Разплащателна сметка	200	24.23%	134	18.73%
Депозити	71	8.59%	216	30.35%
Вземания	-	0.05%	-	-
Инвестиции в дългови ценни книжа	54	6.51%	58	8.08%
ДЦК	73	8.83%	-	-
Общо:	398	48.21%	408	57.16%

Свободните парични средства на Фонда се инвестират само в банки с утвърдена репутация като се спазват заложените лимити за диверсификация.

➤ **Оперативен риск**

Оперативният риск представлява възможността да се реализират загуби,

свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск. Управляващото дружество управлява операционните рискове, на които е изложен Фондът в две насоки: вътрешни и външни рискове. Оценката на оперативния риск се извършва съгласно матрицата заложена в Правилата за управление на риска. Съгласно нея рискът може да бъде оценен като нисък, среден или висок.

Вътрешните оперативни рискове са свързани с организацията на работата на Управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Те се състоят без да се ограничават до рискове, свързани с персонал и технологичен риск.

Направените наблюдения и анализ на действията и резултатите на персонала, зает с управление на активите на ДФ "Юг Маркет Оптимум" показват, че той е добре обучен, мотивиран и изпълнява съвестно и надеждно задълженията си. Съществуват ясно дефинирани вътрешни правила и процедури относно правата и задълженията на служителите и надеждна и открита степен на комуникация между отделните звена.

Анализът на технологичния риск показва адекватност на провежданите операции, прецизност на методите на обработка на данните и високо качество на използваните данни.

Проведените наблюдения от Отдела за анализ и управление на риска, свързани с вътрешния операционен риск определят степента на риск, свързана с дейността на Фонда като ниска.

Външните оперативни рискове са свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Състоят се от риск на обкръжаващата среда, риск от физическо вмешателство и др.

Напрегнатата външнополитическа ситуация и епидемичната обстановка в страната повишават нивото на външния риск.

Проведения задълбочен анализ на всички аспекти на външния операционен риск, на който е подложена дейността на Договорния фонд, показва средна степен на външен риск.

➤ **Ликвиден риск**

Ликвидният риск представлява рискът в определен момент Фондът да не може да посрещне задълженията си по обратно изкупуване на дялове. За управление на този риск се прилагат Правилата за поддържане и управление на минималните ликвидни средства и за управление на ликвидния риск на Фонда, които регламентират принципите, методите и нивата на отговорност.

Договорният фонд е длъжен да инвестира набраните парични средства в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дяловете.

Измерването на ликвидния риск се базира на ликвидния Гап (liquidity gap) анализ, с допускането, че активите и пасивите, както и генерираните от тях парични потоци падежират на падежната им дата. Предмет на ликвиден Гап анализ са всички активи и

пасиви, както и генерираните от тях парични потоци.

При изготвяне на анализа се взимат предвид основни принципи, заложиени при управлението на ликвидните средства:

- Запазване в максимална степен на сигурността на притежателите на дялове на Фонда и ликвидността на тяхната инвестиция;
- Спазване на изискванията за ликвидността, заложиени в съответните вътрешни и нормативни документи;
- Предотвратяване на ликвидни кризи, вследствие на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на Договорния фонд.

Основният принцип за управление на ликвидността на Фонда се съдържа в поддържането на балансовите позиции на Договорния фонд по размери, структура и съотношения, които:

- Дават възможност във всеки един момент Договорният фонд да посрещне задълженията си на разумна цена и при минимален риск;
- Дават възможност да се избягва прибързана продажба на доходоносни активи на цени, които не отговарят на инвестиционните цели на Фонда;
- Осигуряват спазването на структурата на активите, заложиена в Правилата и Проспекта на Договорния фонд.

Спазването на тези принципи осигурява наличието във всеки един момент на свободни пари за посрещане на текущите задължения по обратно изкупуване на дялове, както и предотвратява възможността от възникване на ликвидна криза.

➤ **Риск от концентрация**

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

Основен метод за предпазване от риска от концентрация е постигането на максимална диверсификация на портфейла, спазване на законовите ограничения и добро управление на активите на Фонда. Управляващото дружество контролира всички рискови ограничения заложиени в Раздел VIII от Правилата за управление на риска.

Общата стойност на експозициите в самостоятелен емитент, които са в диапазона от 5% до 10% и група над 5% от стойността на активите на Фонда по групи финансови активи е представена в следната таблица:

АКТИВИ	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	стойност	% от активите	стойност	стойност
Акции	117	14.14%	200	28.01%
Колективни инвестиционни схеми	47	5.70%	-	-
Общо:	164	19.84%	200	28.01%

Всички пазарни позиции на Фонда и рисковете, свързани с тях се следят на дневна база. Изготвят се и ежемесечни отчети от Отдела за управление на риска, които се представят за разглеждане от съвета на директорите. Месечните отчети следят съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда и одобрения рисков профил, съответствието с вътрешната му система за ограничаване на риска и адекватността и ефективността на процеса за управление на риска.

14. ИНФОРМАЦИЯ по чл 73, т 3 от НАРЕДБА № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

През 2022 г. начислените такси за управление на ДФ Юг Маркет Оптимум от управляващото дружество Юг Маркет Фонд Мениджмънт ЕАД са в размер на 2% от средната годишна нетна стойност на активите на фонда. Начислените такси от други колективни инвестиционни схеми, или други предприятия за колективно инвестиране, в които договорният фонд инвестира част от своите активи са в размер на 0,19% от нетната стойност на активите на фонда към 31.12.2022 г.

15. ИНФОРМАЦИЯ по чл 73, т 7 от НАРЕДБА № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Методът, използван за изчисляване на общата рискова експозиция, съгласно Насоките на CERS за измерване на риска и изчисляване на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна при колективните инвестиционни схеми (CESR/10-788), е Стойност под риск – V-a-R.

16. ИНФОРМАЦИЯ по чл 73, т 8 от НАРЕДБА № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Договорният фонд няма такси за постигнати резултати, съответно през 2022 г няма начислени такси.

17. ИНФОРМАЦИЯ по чл 76, ал 4 от НАРЕДБА № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Договорният фонд не използва техники за ефективно управление на портфейла.

Съставил:



МАРИЯНА ПЕНЧЕВА

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ



ВАЛЕНТИНА ТОНЧЕВА

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР



ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА

ПРОКУРИСТ